

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

_____ проф. І.Є. Цепенда

27 лютого 2019 р.

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування з
Історії міжнародних відносин
для зарахування на навчання за ступенем магістра за спеціальністю
291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
на основі ступеня бакалавра при прийомі на навчання за неспорідненою
спеціальністю у 2019 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

ДВНЗ “Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

Протокол № 3 від 27 лютого 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з “Історії міжнародних відносин” є перевірка знань і відбір абітурієнтів для зарахування на навчання за спеціальністю 291 “Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії” при прийомі на навчання на основі ступеня бакалавра до ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2019 році.

Програма містить основні питання з дисциплін: “Вступ до спеціальності”, “Історія міжнародних відносин”, “Країнознавство”, “Міжнародні відносини і світова політика”, “Політологія”, “Історія України”, “Історія української культури” та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість абітурієнту систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Вступ до спеціальності”

1. Дайте визначення поняття “дипломатія” та розкрийте його зміст.
2. За якими критеріями розмежовують політику?
3. Мета, методи і засоби в політиці.
4. Державні органи, які наділені компетенцією в міждержавних відносинах.
5. Основні форми реалізації завдань дипломатії.
6. Основні функції дипломата.
7. Причини зародження політики.
8. Суб’єкти політики.
9. Характерні риси дипломатії.
10. Зв’язок політики і права.
11. Зв’язок політики і економіки.
12. Зв’язок політики і моралі.
13. Основні етапи розвитку дипломатії.
14. Основні етапи становлення і розвитку української дипломатії.
15. Поняття “культурна” та “економічна політика”.
16. Функції політики.
17. Дипломатичний імунітет.
18. Привілеї акредитованого дипломата.
19. Основні вимоги до професії дипломата.
20. Основні форми, методи та засоби здійснення зовнішньої політики.
21. Суб’єкти міжнародних відносин.
22. Основні принципи, на яких базуються міжнародні відносини.
23. Роль транснаціональних корпорацій у міжнародних відносинах.
24. Основні тенденції розвитку сучасних міжнародних відносин.
25. Основні цілі та функції зовнішньої політики держави.
26. Суть поняття “національні інтереси” та їх рівні.
27. Типи міжнародних відносин.
28. Види та стани міжнародних відносин.
29. Еволюція розвитку міжнародних відносин.

30. Основні документи, які визначають принципи міжнародних відносин.
31. Місце України в сучасній системі міжнародних відносин.
32. Основні мотиви переваг євроінтеграційного курсу України.
33. Вплив геополітичного становища України на її зовнішню політику.
34. Основні форми співпраці України і НАТО.
35. Глобальні проблеми сучасності.
36. Шляхи зміцнення національної безпеки України на сучасному етапі.
37. “Національні інтереси” і “національна безпека” та їх взаємозв'язок.
38. Дипломатична служба Франції.
39. Дипломатична служба Великобританії.
40. Дипломатична служба США.
41. Дипломатична служба Німеччини.
42. Основні засади дипломатичної служби України.
43. Основні тенденції розвитку сучасних міжнародних відносин.
44. Світовий політичний процес як сукупність дій суб'єктів на міжнародній арені.
45. Етапи розвитку і формування міжнародних відносин.
46. Роль України в системі міжнародних політичних відносин.
47. Етапи становлення і розвитку дипломатії України в контексті багатовікового українського державотворення.
48. Особливості становлення зовнішньої політики незалежної України.
49. Основні принципи, форми організації та методи роботи дипломатичної служби України.
50. Роль української дипломатії в проведенні ринкових реформ в державі та забезпеченні зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної безпеки держави наприкінці ХХ – початку ХХІ століття.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року // Голос України, – 1991. – № 165.
2. Актуальні проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. праць. Вип. 39 (у двох частинах). Ч.1. – К., 2003.
3. Алексеев И.С. Искусство дипломатии: не победить, а убедить. – М., 2006.
4. Бабкіна О.В., Горбатенко В.П. (за ред.) Політологія: Підручник. – К., 2003.
5. Бжезинський З. Велика шахівниця. – К., 2000.
6. Білорус О. Глобалізація і національна стратегія України. – К., 2001.
7. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року // Україна на міжнародній арені. 1991-1995 зб. док. і матеріалів. Книга 1. – Київ, 1998; Книга 2. – К., 1998.
8. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 року // Україна на міжнародній арені. 1991 – 1995 зб. док. і матеріалів. Книга 1. – Київ, 1998; Книга 2. – К., 1998.
9. Віднянський С.В., Мартинов А.Ю. Еволюція зовнішньої політики України (1991 – 2006 рр.) // Український історичний журнал. – 2006. – № 4. – С. 32-51.
10. Губерський Л.В. та ін. (за ред.) Українська дипломатична енциклопедія: у 2-х т. – К., 2004.
11. Гуменюк Б.І. Основи дипломатичної та консульської служби. – К., 1998.
12. Гуменюк Б.І. Дипломатичні привілеї та імунітети // Політика і час. 1997. № 3.
13. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 року // Голос України, 1990. – № 127.
14. Дипломатическая служба: Уч. пособие (Под ред. А.В. Торкунова). – М., 2002.
15. Дипломатія сучасної України. – К., 1997.
16. Дюррозель Ж.Б. Історія дипломатії від 1919 року до наших днів. – К., 1995.
17. Зленко А.М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних політичних змін. – Харків, 2003.
18. Зонова Т.В. Современная модель дипломатии: истоки становления и перспективы разви-

тия. – М., 2003.

18.Івченко О.Г. Україна в системі міжнародних відносин: історична ретроспектива та сучасний стан. – К., 1997.

19.Камбон Ж. Дипломат. – М., 1997.

20.Камінський А. Вступ до міжнародних відносин. – Курс лекцій. – Львів, 1995.

21.Ковалев А.Г. Азбука дипломатії. М., 1994.

22.Колоколов Б.Л. Профессия – дипломат. М., 1998.

23.Конституція України. – К., 1996.

24.Консульський Статут України. 2 квітня 1994 року // Інф.дов.бюлетень з консульських питань. – 1996. – Вип.1. – Київ, 1996. – С.68–86.

25.Коппель О.А., Пархомчук О.С. Міжнародні відносини ХХ століття: Навчальний посібник. – К., 1999.

26.Кочубей Ю.М. Імідж дипломата – імідж країни. Науковий вісник Дипломатичної академії України. – Вип. 5. – К., 2001. – С.30–33.

27.Кузьо Т. Національна безпека України. К., 1994.

Кулінич М.А. Освітня підготовка сучасного дипломата: міжнародний вимір // Україна дипломатична. – К., 2005.

28.Кульчицький С.В., Парахонський Б.О. Україна і Росія в історичній ретроспективі: Новітній український державотворчий процес. – К., 2004.

29.Литвин В. Україна: Європа чи Євразія? – К., 2004.

30.Мальський М.З., Мороз Ю.М. (за ред.) Міжнародні відносини (Історія. Теорія. Економіка). – Львів, 2002.

31.Международные отношения: теории, конфликты, организации. – М., 2004.

32.Міжнародні організації. Навчальний посібник. – К., 2005.

33.Овсій І. О. Зовнішня політика України: Навчальний посібник. К., 1999.

34.Перепелиця Г.М., Субтельний О.М. (за ред.) Асиметрія міжнародних відносин. – К., 2005.

35.Репецький В.М. Дипломатія і консульське право: Підручник. – 2-ге вид. – К., 2006.

36.Сардачук П.Д., Сагайдак О.П. Україна у двосторонніх міжнародних відносинах (кінець ХХ – початок ХХІ століть): Навчально-довідковий посібник. – К., 2005.

37.Смолій В.А., Галечко О. І., Комірський Е.Е., Кірсенко М.В. та ін. (за ред.) Нариси з історії української дипломатії. – К., 2001.

38.Табачник Д.В. Історія української дипломатії в особах: Навчальний посібник. – К., 2004.

39.Торкунов А.В. (за ред.) Дипломатична служба. Уч. пособие. – М., 2002.

40.Торкунов А.В. (за ред.) Современные международные отношения. – М., 2001.

41.Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т. – К., 2004.

42.Циганков П.А. (за ред.) Теория международных отношений: Хрестоматия. – М., 2002.

43.Ціватий В.Г. Дипломатія і підготовка дипломата ХХІ століття: традиції, інновації, моделі (Науковий вісник Дипломатичної Академії України). Вип.10. Ч.1. – Київ, 2004.

44.Шляхтун П.П. Політологія (теорія та історія політичної науки): Підручник. – К., 2002.

45.Щербак Ю. Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобалізованому світі ХХІ століття. – К., 2003.

46.Яковец Ю.В. Глобализация и взаимодействие цивилизаций. – М., 2001.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Історія міжнародних відносин”

1. Зовнішня політика вавилонського царя Хаммурапі.
2. Єгипет у міжнародному житті Стародавнього Сходу.
3. Перші форми міжнародних зв'язків у давньогрецькому суспільстві.
4. Застосування дипломатії в ході греко-перських війн.
5. Теоретичні засади зовнішньої політики в Давній Індії.

6. Зовнішня політика Давнього Китаю в період династій Цинь (221–206 рр. до н.е.) та Хань (206–220 рр. н.е.).
7. Теоретичні засади зовнішньої політики Китаю в працях китайських філософів.
8. Пунічні війни в контексті міжнародних відносин в Східному Середземномор'ї (III – II ст. до н.е.).
9. Зовнішньополітична діяльність Гая Юлія Цезаря.
10. Утвердження римської імперії. Зовнішньополітична діяльність Октавіана Августа.
11. Посилення експансії варварських племен на територію Римської імперії. Розпад Західної Римської імперії.
12. Візантійська дипломатія – “наука про управління варварами”.
13. Дипломатія Карла Великого.
14. Дипломатичні маневри доби Хрестових походів.
15. Політичний реалізм Ніколо Макіавеллі та його застосування в дипломатії.
16. Структура і організація діяльності дипломатичного апарату за Людовіка XIV.
17. Війна за австрійську спадщину і дипломатична стратегія європейських країн.
18. Дипломатичні комбінації в ході Семилітньої війни та навколо її підсумків.
19. Зовнішня політика Наполеона і позиція дипломатичних кіл європейських країн.
20. Дипломатичний контекст Віденського конгресу. Криза Віденської системи міжнародних відносин.
21. Міжнародні відносини напередодні Першої світової війни. Липнева криза та початок війни.
22. Загарбницькі плани провідних держав напередодні Великої війни.
23. Дипломатія провідних держав світу на завершальному етапі війни. Перемога Антанти та підписання перемир'я.
24. Паризька мирна конференція. Програми головних держав-переможниць.
25. Мирні договори з Німеччиною та її союзниками.
26. Вашингтонська конференція, її наслідки та значення.
27. Спроби врегулювання відносин у Європі у післявоєнні роки в рамках міжнародних конференцій.
28. Проблема німецьких репарацій і міжсоюзницьких боргів у міжвоєнний період.
29. Міжнародна ситуація навколо Радянської Росії в перші роки її існування.
30. Початок втілення в життя зовнішньополітичної програми німецького фашизму. Реакція великих держав.
31. Зміст і мета політики колективної безпеки в I половині 1930-х рр.
32. Становище Китаю у II половині 20-х рр. та японська агресія в Маньчжурії у 1931 р.
33. Спроба Ліги Націй врегулювати далекосхідний конфлікт. Реакція Японія.
34. Громадянська війна в Іспанії. Становлення блоку агресорів.
35. Аншлюс Австрії, його наслідки і позиції великих держав.
36. Мюнхенська угода як результат політики умиротворення Німеччини.
37. “Пакт Ріббентропа-Молотова” і його наслідки.
38. Початок Другої світової війни і зовнішня політика великих держав.
39. Розширення фашистської агресії в Європі. Дипломатичні кроки та військові кампанії СРСР.
40. Напад Німеччини на СРСР. Формування антигітлерівської коаліції.
41. Поглиблення відносин між союзниками. Відкриття другого фронту в Європі.
42. Основні питання та рішення Ялтинської (Кримської) та Потсдамської (Берлінської) конференцій.
43. Поразка Японії. Завершення II світової війни.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Античная Греция .Т. 1 – 2. – М., 1983.
2. Блюш Ф. Людовик XIV. – М., 1998.

- 3.Бонгард-Левин Г.М. Древнеиндийская цивилизация. – М., 1980.
- 4.Бордюгов Г.А. Гитлер приходит к власти: новые документы внешнеполитических решений сталинского руководства // ВИ. – 1998. – № 2.
- 5.Борисов Ю.В. Дипломатия Людовика XIV. – М., 1991.
- 6.Дюрозель Ж.Б. Історія дипломатії від 1919 р до наших днів. – К., 1994.
- 7.Заборов М.А. Крестonosци на Востоке. – М., 1980.
- 8.Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики. ХХ – початок ХХІ ст.: Навч. посіб. /
- 9.В.Ф.Салабай, І.Д.Дудко, М.В.Борисенко, М.П.Чуб. – К.: КНЕУ, 2006.
- 10.Киссинджер Г. Дипломатия. – М., 1997.
- 11.Клейменова Н.Е., Сидоров А.Ю. Версальско-Вашингтонские отношения: проблемы становления и развития. – М., 1997.
- 12.Кораблев И.Ш. Ганнибал. – М., 1982.
- 13.Корсунский А.Р., Гюнтер Р. Упадок и гибель Западной Римской империи. – М., 1984.
- 14.Левандовский А.П. Карл Великий. Через империю к Европе. М., 1995.
- 15.Левек П. Злинистический мир. – М., 1989.
- 16.Международные отношения и дипломатия на Древнем Востоке. – М., 1987
- 17.Системная история международных отношений. В 4 т. Т 1. – М., 1997.
- 18.Ушаков В.Б. Внешняя политика гитлеровской Германии. – М., 2000.
- 19.Феномен восточного деспотизма: структура управления и власти. – М., 1993.
- 20.Цветков Т.М. Міжнародні відносини і зовнішня політика (1918 –1945 рр.). – К., Либідь, 1997.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Країнознавство”

1. Предмет, метод та завдання країнознавства.
2. Теоретичні проблеми країнознавчих досліджень.
3. Сутність і засади класифікації та типології країн світу.
4. Особливості типології в країнознавстві. Функції країнознавства.
5. Поняття простору та території. Склад території країни.
6. Параметри території країни.
7. Внутрішній поділ країн.
8. Визначення поняття географічного положення.
9. Методичні основи вивчення географічного положення країни.
10. Властивості географічного положення країни.
11. Природо-ресурсний потенціал країни: основні поняття.
12. Методичні основи оцінки природи у країнознавстві.
13. Вивчення ступеня і характеру освоєння природи країни.
14. Рельєф. Клімат.
15. Води Світового океану і суходолу.
16. Природні зони, рослинний і тваринний світ.
17. Методика дослідження населення країни. Методика вивчення народів.
18. Расовий склад населення.
19. Етнічний і мовний склад населення.
20. Релігійний склад населення.
21. Розселення населення . Поняття та види.
22. Методика дослідження мережі розселення країни.
23. Методика вивчення політичної системи країни.
24. Поняття та структура правової системи.
25. Міжнародні відносини та світова політика.
26. Глобальні проблеми людства.

27. Країнознавча характеристика Великобританії, Німеччини, Італії, Франції, Іспанії, Бельгії, Ліхтенштейну, Норвегії, Монако, Сан-Марино, Швеції, Швейцарії, Данії, Австрії, Португалії.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безуглий В.В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн: Навчальний посібник. / В. В. Безуглий. – К.: Академія, 2007.
2. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна і соціальна географія світу: Посібник / В.В. Безуглий, С. В. Козинець. – К.: Академія, 2003.
3. Бершадська Т.В. Економічна та соціальна географія світу / Т. В. Бершадська. – К., 2013.
4. Бершадська Т.В. Регіональна та соціальна географія світу : Посібник / Т. В. Бершадська. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2003. – 688 с.
5. Боднар А.Я. Демаркація і делімітація кордонів: проблеми, пошуки, рішення / А.Я. Боднар, А.М. Дьохтяр, М.О. Трюхар // Укр.геогр. журнал. – № 3.
6. Географический справочник ЦРУ. – М., 2007.
7. Дахно І. Країни світу : Енциклопедичний довідник / І. Дахно. – К.: Мапа, 2004.
8. Дубович І. Країнознавчий словник-довідник / І. Дубович. – Львів: Ліга-прес, 2005.
9. Економіка і соціальна географія світу : Навчальний посібник / За ред. С. П. Кузика. – Львів: Світ, 2002.
10. Економіка та соціальна географія світу : Підручник / За ред. Б. В. Яценко. – К.: Арт Ек, – 2000.
11. Крачило М. П. Географія населення / М. П. Крачило. – К.: НМКВО, 1992.
12. Масляк П. Екологічна і соціальна географія світу / П. Масляк, І. Дахно. – К.: Вежа, 2004.
13. Країнознавство. Підручник / П. Масляк. – К.: Знання, 2007.
14. Країнознавство: теорія та практика Підручник/ Мальська М.П., Антонюк Н.В., Занько Ю.С., Ганич Н.М. – К.: Центр учбової літератури, 2012.
15. Теоретичні основи країнознавства : Підручник / Н. В. Антонюк, М. П. Мальська. – К.: Знання, 2011.
16. Трохимчук С. Політична географія світу / С. Трохимчук, О. Федунь. – К.: Знання, 2007.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Міжнародні відносини і світова політика”

1. Установча конференція Організації Об'єднаних Націй в Сан-Франциско.
2. Паризька мирна конференція і врегулювання відносин з колишніми союзниками Німеччини. Вирішення австрійського питання.
3. Політика СРСР в країнах Центрально-Східної Європи у другій половині 1940 – на початку 1950-х рр. Конфлікт між радянським Союзом та Югославією.
4. Зміна зовнішньополітичної стратегії США у II половині 40-х рр. XX ст. Доктрина стримування.
5. Спроба ідеологічної та економічної консолідації країн соцтабору. Інформбюро. РЕВ.
6. Створення військово-політичних блоків держав.
7. Загальна характеристика Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин.
8. “Холодна війна” як нове явище в міжнародних відносинах.
9. Німецькі землі в перші післявоєнні роки. Перша Берлінська криза. Створення німецьких держав.
10. Створення Ізраїлю. Арабо-ізраїльські війни.
11. Південно-Східна Азія в умовах біполярного світу.
12. Розпад колоніальної системи. Причини, етапи та проблеми.
13. Рух неприєднання як новий фактор міжнародних відносин.
14. Карибська криза та події I половини 1970-х рр. у Чилі.

- 15.Нормалізація стосунків між Сходом та Заходом у кінці 60-х – I половині 70-х рр. XX ст.
- 16.Нарада з безпеки і співробітництва в Європі.
- 17.Радянсько-американські міждержавні стосунки 70-х рр. XX ст. Співпраця провідних держав світу у сфері обмеження ядерних озброєнь.
- 18.“Афганська авантюра” СРСР та реакція на неї західних держав.
- 19.Зміна зовнішньополітичної стратегії СРСР у середині 1980-х рр.: причини та наслідки.
- 20.Кардинальні трансформації у радянсько-американських відносинах.
- 21.Ситуація у ФРН та НДР у другій половині 80-х рр. Утворення єдиної держави.
- 22.Вплив другої фази розрядки на ситуацію у Центрально-Східній Європі. Розпад східного блоку.
- 23.Розпад Югославії.
- 24.Наростання децентралістичних тенденцій у СРСР. Розпад Союзу. Створення СНД.
- 25.Еволюційні процеси в СНД.
- 26.Регіональні конфлікти в країнах колишнього Радянського Союзу.
- 27.Зовнішня політика США після завершення “холодної війни”.
- 28.Російська Федерація у світових процесах на сучасному етапі.
- 29.КНР в міжнародних відносинах на початку XXI ст.
- 30.Міжнародні відносини на рубежі XX – XXI ст.: становлення і характерні особливості.
- 31.Глобалізація та її наслідки для світової політики.
- 32.Перспективи еволюції системи міжнародних відносин.
- 33.Передумови та початок формування Європейських Спільнот.
- 34.Поглиблення та розширення процесу об’єднання. Створення ЄС.
- 35.Спроба оптимізації діяльності об’єднаної Європи. Договір про запровадження конституції.
- 36.Реформування Європейського Союзу в рамках Лісабонського договору.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Бebик В.М., Шергін О.С., Дегтерьова Л.О. Сучасна глобалістика: провідні концепції і модерна практика: навчальний посібник. – К.: Україна, 2006.
- 2.Буряк П.Ю., Гупало О.Г. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності : навчальний посібник. – К.: “Хай-Тек-Прес”, 2007.
- 3.Демчук, П.О. Міжнародні відносини та проблеми євроатлантичної інтеграції : навчальний посібник / Павло Олексійович Демчук. – К.: ППП, 2004. – 264 с.
- 4.Історія міжнародних відносин і зовнішньої політики XX-XXI ст.: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.Ф.Салабай (кер. авт. кол.), І.Д.Дудко, М.П.Чуб та ін. – К.: КНЕУ, 2006.
- 5.Історія Центрально-Східної Європи: посіб. для студентів історич. і гуман. фак. університетів / За ред. Зашкільняка Л. – Львів, 2001.
- 6.Каменський Анатоль. Вступ до міжнародних відносин: Курс лекцій. – Львів : Світ, 1995.
- 7.Копійка, В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування: навчальний посібник / за ред. Л.В.Губерського. / В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко. – Рек. МОН України. – К.: Знання, 2009.
- 8.Коппель О.А. Міжнародні відносини XX століття: навчальний посібник / О.А. Коппель О.С. Пархомчук. – К.: Школяр, 1999.
- 9.Косов Ю.В., Торопыгин А.В. Содружество Независимых Государств: учеб. пособ. – СПб.: ИВЭСЭП, Знание, 2006.
- 10.Крушинський В.Ю. Міжнародні відносини та світова політика. 1945 – 1980. Дати. Події. Факти: навч. посіб / В.Ю. Крушинський В.А. Манжола. – К.: Либідь, 2007.
- 11.Лебедева М.М. Мировая политика в XXI веке: актеры, процессы, проблемы : учебное пособие. – М., 2009.
- 12.Лендбель, М. О. Розширення та політика сусідства Європейського Союзу : навчально-метод. посібник та матеріали до курсу. / Мирослава Олександрівна Лендбель. – Ужгород: Мистецька лінія, 2008. – 284 с.
- 13.Мартиненко А.К., Мартиненко Б.А. Міжнародні відносини 1945 – 1975 років : навч. посіб.

– К.: Ліра-К, 2007.

14.Международные отношения: теории, конфликты, движения, организации : учебное пособие., изд. 2-ге, перераб. и доп. / под ред. про. ред. проф П.А. Цыганкова; Г.А.

15.Дробот, М.М. Лебедева и др. – М.: Альфа-М; ИНФРА-М, 2007.

16.Мировая политика и международные отношения: учеб. пособ. / под ред. С.А. Ланцова, В.А. Ачкасова. – СПб.: Питер, 2007.

17.Мицик, Л. М. Новітня історія країн Європи та Америки (1918 – 2007) [Текст] : навч. посібник / Лариса Миколаївна Мицик. – К.: Академвидав, 2008.

18.Міжнародні відносини та зовнішня політика (1945 – 70-ті роки): Підручник / Гол. ред. Головка С.В. – К.: Вид-во Либідь, 2003.

19.Міжнародні відносини та зовнішня політика (1980 – 2000): Підручник / А.В. Губернський, Л.Ф. Гайдуков, В.Г. Кремень та ін. – К.: Либідь, 2001.

20.Системная история международных отношений: в двух томах / под ред. А.Д. Богатурова. Т.2. События 1945 – 2003 годов. – М.: Культурная революция, 2006.

21.Сич, О.І. Світ у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.: основні тенденції політичного та соціально-економічного розвитку: навч. посібник / О.І. Сич, А.В. Мінаєв. – Рек. МОН. – Чернівці: Наші книги, 2010.

22.Цветков Г.М. Міжнародні відносини й зовнішня політика в 1917 – 1945 рр. Навч. посібник. – К.: Либідь, 1997.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Політологія”

1. Політична сфера суспільного життя. Політичне життя суспільства.
2. Тенденції розвитку політичного життя в країнах світу в кінці ХХ – на початку ХХІ ст.
3. Поняття про політичну систему. Теорії політичних систем Д. Істона, Г. Алмонда, К. Дойча.
4. Структура політичної системи. Основні підсистеми політичної системи.
5. Основні функції політичної системи.
6. Типології політичних систем: основні підходи. Основні типи політичних систем у країнах світу.
7. Влада як провідний чинник політичної системи. Основні концепції політичної влади.
8. Основні ресурси політичної влади. Легітимність політичної влади; основні типи легітимності влади.
9. Політична влада в країнах світу.
10. Політичний режим. Типології політичних режимів: різні підходи.
11. Поняття про демократичний політичний режим. Сучасні різновиди демократичних режимів у країнах світу.
12. Авторитаризм. Авторитарні політичні режими в країнах світу.
13. Тоталітаризм. Тоталітарні політичні режими в сучасному світі.
14. Політична влада та політичний режим в Україні.
15. Керівні групи суспільства, їх типи. Функції керівних груп (центрів).
16. Політична еліта. Сучасні концепції політичних еліт.
17. Функції політичних еліт у країнах світу.
18. Типи політичних еліт у країнах світу.
19. Обґрунтування необхідності існування еліт. Поповнення еліт у країнах світу.
20. Політичне лідерство. Концепції політичного лідерства.
21. Формування політичних лідерів у країнах світу. Типи політичного лідерства в країнах світу.
22. Особливості формування політичної еліти в Україні. Політичне лідерство в Україні.
23. Форми держав, їх складові. Типізації держав світу.
24. Монархічна форма правління. Успадкування влади в монархіях світу.

25. Типи монархій у сучасному світі.
26. Повноваження глави держави, його відносини з владними інститутами в монархіях світу.
27. Республіканська форма правління. Типи республік у світі.
28. Інститут президентства, різновиди президентського правління в державах світу.
29. Повноваження глави держави, його відносини з владними інститутами в республіках світу.
30. Парламентаризм. Типи (моделі) парламентів у країнах світу.
31. Структура парламентів; організація їх роботи в державах світу.
32. Повноваження парламентів у країнах світу; законодавчий процес.
33. Виконавча влада. Уряд у системі органів державної влади; способи формування урядів у країнах світу.
34. Компетенція урядів, їх функції в країнах світу.
35. Нормотворча діяльність урядів у країнах світу.
36. Форми державного устрою. Унітарні держави. Прості унітарні держави у світі.
37. Складні унітарні держави. Автономії в країнах світу.
38. Федеративний устрій. Типи федерацій у світі.
39. Місцеві органи влади в країнах світу.
40. Місцеве управління та самоврядування у країнах світу; провідні тенденції розвитку.
41. Законодавча влада в Україні.
42. Виконавча влада в Україні.
43. Поняття про політичну партію. Генезис політичних партій. Функції політичних партій.
44. Типізації політичних партій: основні підходи. Поширення у світі основних типів політичних партій.
45. Структура політичної партії. Організація діяльності політичної партії. Діяльність політичних партій у країнах світу.
46. Поняття про партійну систему. Головні типи партійних систем. Поширення партійних систем у державах світу.
47. Політичні вибори. Типи виборчих систем.
48. Мажоритарна виборча система, її різновиди в країнах світу.
49. Пропорційна виборча система, її різновиди в країнах світу.
50. Змішана виборча система, її різновиди в країнах світу.
51. Референдуми, плебісцити, їх проведення в державах світу.
52. Політичні партії в Україні. Розвиток партійної системи в Україні.
53. Виборча система в Україні.
54. Поняття про громадянське суспільство. Головні ознаки громадянського суспільства.
55. Взаємозв'язок між державою й громадянським суспільством. Громадянське суспільство в правовій державі.
56. Суспільні організації та рухи, їх роль у суспільстві, вплив на політичне життя.
57. Неурядові суспільні організації в країнах світу.
58. Суспільно-політичні рухи: виникнення, розвиток, основні типи, поширення у країнах світу.
59. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні.
60. Політична ідеологія. Основні функції політичних ідеологій.
61. Лібералізм і неолібералізм у країнах світу.
62. Консерватизм і неоконсерватизм у країнах світу.
63. Соціалізм і соціал-демократія в країнах світу.
64. Ультраправі та ультраліві ідеології в сучасному світі.
65. Традиціоналізм, націоналізм у країнах світу.
66. Поширення політичних ідеологій в Україні.
67. Політична культура. Функції політичної культури.
68. Основні типи політичних культур у країнах світу.
69. Структурні елементи політичної культури. Політичні субкультури в країнах світу.

70. Демократична політична культура в країнах світу.
71. Політична психологія. Способи політичної поведінки.
72. Політична соціалізація. Типи політичної соціалізації в країнах світу.
73. Особливості формування і розвитку політичної культури в Україні.
74. Політичний процес. Структура політичного процесу.
75. Типізація політичних процесів у країнах світу.
76. Прогресивний та регресивний розвиток, їх критерії.
77. Реформації. Основні види реформ у країнах світу.
78. Революції, їх типи, фази та наслідки.
79. Способи трансформації політичних систем та інститутів у країнах світу.
80. Основні шляхи модернізації. Моделі політичної модернізації в країнах світу.
81. Аспекти й ознаки політичної модернізації. Неполітичні аспекти модернізації.
82. Особливості політичних процесів та модернізації в Україні.
83. Політичні відносини. Політичні відносини в країнах світу.
84. Поняття про політичну діяльність. Види політичної діяльності в країнах світу.
85. Особливості політичної діяльності в Україні.
86. Політична комунікація. Основні засоби політичної комунікації
87. Провідні принципи та функції політичної комунікації.
88. Види засобів масової комунікації. Розвиток засобів масової комунікації в країнах світу.
89. Політичне маніпулювання. Основні засоби політичного маніпулювання в країнах світу.
90. Особливості розвитку політичних комунікацій в Україні. Проблеми політичного маніпулювання в Україні.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Політологія: підручник / за редакцією Ф.М.Кирилюка, - 2-ге видання, перероблене і доповнене. – К. : Здоров'я, 2004. – 776 с.
2. Політологія: лекційний курс і практикум: навч. посіб. /за ред. докт. філос.наук, доцента Т.В. Гончарук. – Тернопіль : Астон, 2009. – 376 с.
3. Політологія: підручник / за ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – 3-тє вид.,переробл., доп. Рек. МОН. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 568 с.
4. Політологія: підручник / за ред. В.Ф. Цвиха. – Рек. МОН. – К. : Київський ун-т, 2010. – 671 с.
5. Політологія: підручник / за ред. Л.М. Димитрової, С.О. Кисельова. – К. : Знання, 2009. – 206 с.
6. Брегеда А.Ю. Політологія: Навч.посібник для самост. вивч. дисц. / А. Ю. Брегеда ; Ред. Мерзвинська Л. – К. : КНЕУ, 1999. – 108 с.
7. Гелей С.Д. Політологія: Навч.посібник.- 5-те вид., перероб. і доп. / Степан Дмитрович Гелей. – К. : Знання, 2004. – 645 с.
8. Гелей С.Д. Політологія: навч.посібник / Степан Дмитрович Гелей, С. М. Рутар. – Рек. МОН; 8-ме вид., перероб. та доп. – К. : ЦУЛ, 2013. – 348 с.
9. Кухта Б. Політологія. Історія і теорія політичної науки [Текст]: курс лекцій / Борис Кухта. – Львів : Кальварія, 2004. – 272 с.
10. Левківський К.М. Політологія. Підручник для студентів вищих закладів освіти. - 5-е вид., стер. / К. М. Левківський. – Львів : Новий Світ, 2006. – 476 с.
11. Макар Ю.І. Політологія: навч. посібник / Ю. І. Макар, О. Ю. Докаш, Т. П. Лаврук. – Рек. МОН. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. – 596 с.
12. Муляр В.І. Політологія: Навч. посібник / В. І. Муляр. – К. : Вид-во ЦУЛ, 2003. – 356 с.
13. Піча В.М. Політологія: конспект лекцій / В.М. Піча, Н.М. Хома. – Рек. МОН; 4-те вид.,стереотип. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 172 с.
14. Прибутько П.С. Політологія: посібник для іспитів . / Петро Степанович Прибутько, С. І. Вировий, Р. В. Михайленко. – К. : Паливода А.В., 2005. – 152 с.

15. Рудакевич О. М. Політологія: навч.-метод. посіб. / О. М. Рудакевич. – Тернопіль : Астон, 2000. – 172 с.
16. Рудич Ф. М. Політологія: підручник / Фелікс Михайлович Рудич. – 2-ге вид., стереотип. Рек. МОН. – К. : Либідь, 2006. – 480 с.
17. Семке Н. М. Політологія. Модульний курс: навчальний посібник для ВНЗ / Ніна Миколаївна Семке. – Рек.МОН. – Харків : ПП «Торсінг плюс», 2009. – 384 с.
18. Скрипникова Л. В. Політологія: навч. посібник / Лідія Василівна Скрипникова, Л. С. Тутік, М. О. Гринчак. – Рек. МОН. – К. : ЦУЛ, 2014. – 272 с.
19. Юрій М.Ф. Політологія: підручник. / М. Ф. Юрій. – К. : Дакор, КНТ, 2006. – 416 с.
20. Політологія: підручник / за ред. М.М. Вегеша. - 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання, 2008. – 384 с.
21. Политология: учебник / А.Ю. Мельвиль и др. – М. : МГИМО (У) МИД России; ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 618 с.
22. Политология в вопросах и ответах: Учеб.пособие / Под ред. Ю.Г. Волкова. – М. : Гардарики, 1999. – 472 с.
23. Политология[Текст]: учебник/ А.Ю.Мельвиль [и др.]. – М. : МГИМО(У)МИД, 2007. – 618 с.
24. Ровдо В. В. Сравнительная политология: в 3 ч.: учебное пособие. Часть 2 : Политические системы отдельных государств / Владимир В. Ровдо. – М.:Вильнюс : ООО"Вариант";ЕГУ, 2007. – 372 с.
25. Смирнов, Г.Н. Политология: курс лекций / Геннадий Николаевич Смирнов. – М. : ТК Велби, 2007. – 272 с.
26. Хейвуд, Э. Политология: Учебник / Эндрю Хейвуд. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 544 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ “Історія України”

1. Початки людського життя на території сучасної України (палеоліт, мезоліт, неоліт).
2. Трипільська культура.
3. Кіммерійці. Скіфи. Сармати.
4. Грецькі колонії у Північному Причорномор'ї.
5. Передумови утворення держави на Русі. Норманська теорія походження Київської Русі.
6. Політичний розвиток Київської Русі у X ст.
7. Завершення процесу складання держави за Володимира Великого і Ярослава Мудрого.
8. Соціально-політичний устрій Київської Русі.
9. Київська Русь в часи феодальної роздробленості (кін. XI – XIV ст.).
10. Культура та історичне значення Київської Русі.
11. Галицьке і Волинське князівства в XI – XII ст. та їх об'єднання. Роман Мстиславич.
12. Внутрішня та зовнішня політика Данила Галицького.
13. Галицько-Волинська держава в останній третині XIII – першій половині XIV ст.
14. Соціально-економічні відносини в Галицько-Волинському князівстві.
15. Становлення Литовсько-руської держави (друга пол. XIV ст.). Устрій держави.
16. Зближення Литви і Польщі. Кревська унія. Литовсько-руська держава у XV – першій половині XVI ст.
17. Люблінська унія 1569 р. Соціально-економічний розвиток українських земель після унії.
18. Становище церкви у XVI ст. Берестейська церковна унія 1596 р.
19. Територія, умови та джерела формування козацтва.
20. Виникнення Запорізької Січі. Дмитро Вишневецький.
21. Господарство та устрій Січі.
22. Реєстрове козацтво. Боротьба з турками і татарами. Петро Сагайдачний.

23. Козацько-селянські повстання кінця XVI – 30-х років XVII ст.
24. Україна напередодні Визвольної війни. Причини війни. Б.Хмельницький.
25. Початок війни. Перші перемоги козацько-селянської армії (1648).
26. Воєнні дії 1649-1653 рр. Формування органів державної влади в Україні.
27. Українсько-російський договір 1654 р.: неоднозначність оцінок.
28. Розвиток подій в Україні у 1654-1657 рр. Політичні та соціально-економічні наслідки Визвольної війни.
29. Гетьманування І.Виговського. Гадяцька унія.
30. Боротьба козацько-старшинських угруповань за владу в Україні. Доба Руїни. Причини та наслідки. Андрусівське перемир'я.
31. Гетьманування П.Дорошенка.
32. Боротьба проти Туреччини та Кримського ханства. "Вічний мир" 1686 р.
33. Україна за гетьманування Івана Мазепи (1687-1709).
34. Гетьман Пилип Орлик та його Конституція.
35. Поступове обмеження автономії України в період гетьманування І.Скоропадського (1708-1721) та правління І Малоросійської колегії (1721-1727).
36. Становище України за гетьмана Д.Апостола (1727-1734). Правління гетьманського уряду (1734-1750).
37. Гетьманування К.Розумовського (1750-1764). Остаточна ліквідація царизмом української автономії.
38. Політичне становище правобережних і західноукраїнських земель.
39. Гайдамацький рух і Коліївщина.
40. Опришківський рух. Олекса Довбуш.
41. Поділи Польщі та їх значення.
42. Адміністративно-територіальний устрій українських земель.
43. Сутність українського національного Відродження, його передумови, особливості та етапи розвитку.
44. Таємні масонські і декабристські організації на Україні.
45. Діяльність Кирило-Мефодіївського товариства. Т.Шевченко.
46. Зародження та розвиток громадсько-політичних організацій та партій у другій половині XIX ст.
47. Соціально-економічне становище. Реформи 60-70-х рр. в Україні.
48. Вхідження Галичини в склад Австрії. Адміністративно-територіальний устрій.
49. Початок українського національного відродження. Діяльність "Руської Трійці".
50. Революція 1848 р. в Галичині.
51. Суспільно-політичний рух після 1848 р. Перші українські політичні партії.
52. Закарпаття та Буковина під владою Австрійської імперії.
53. Розвиток суспільно-політичного руху на поч. XX ст.
54. Україна в революції 1905-1907 рр.
55. Українські землі в 1907-1914 рр.
56. Україна в роки Першої світової війни.
57. Лютнева революція і піднесення національно-визвольного руху в Україні. Центральна Рада.
58. Перші кроки на шляху організації української державності. I та II Універсали Центральної Ради.
59. Проголошення Української Народної Республіки. Війна більшовицької Росії проти УНР.
60. Проголошення незалежності УНР. IV Універсал. Брест-Литовський мирний договір.
61. Прихід до влади гетьмана П.Скоропадського. Діяльність гетьманського уряду.
62. Прихід до влади Директорії УНР.
63. Внутрішня і зовнішня політика Директорії. Акт соборності.
64. Проголошення ЗУНР.

65. Внутрішня і зовнішня політика ЗУНР.
66. Причини поразки та історичне значення української національно-демократичної революції 1917-1920 рр.
67. Нова економічна політика: особливості та наслідки.
68. Вхід України в склад СРСР. Кордони УРСР.
69. Українізація: причини та наслідки.
70. Індустріалізація: причини та наслідки.
71. Колективізація. Голод 1932-1933 рр.
72. Репресії 30-х рр.
73. Західноукраїнські землі під владою Польщі.
74. Буковина та Закарпаття в 20-30-х рр.
75. Пакт Молотова-Ріббентропа і Західна Україна.
76. Напад Німеччини на СРСР. Оборонні бої Червоної Армії у 1941-1942 рр.
77. Встановлення німецького окупаційного режиму в Україні.
78. Рух Опору в Україні.
79. Наступ радянських військ у 1943-1944 рр. і вигнання німецьких агресорів з України.
80. Посилення сталінського тоталітарного режиму (1945-1953 рр.).
81. Україна у період хрущовської "відлиги". Шістдесятники.
82. Період "застою" і криза радянського суспільства (1964-1985 рр.). Наступ на національно-демократичні сили. Дисидентський рух.
83. Україна в період перебудови (1985-1991 рр.).
84. Політичний розвиток України (1991-2004 рр.). Конституція України.
85. Проблеми економічного розвитку. Становище в соціальній сфері.
86. Духовне життя суспільства.
87. Зовнішня політика України.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексєєв Ю.М., Вертегел А.Г., Даниленко В.М. Історія України. – К., 1994.
2. Аркас М.М. Історія України-Русі. – К., 1990.
3. Багалій Д. Нарис історії України. – К., 1994.
4. Бойко Історія України. – К., 1999.
5. Борисенко В. Курс української історії. – К., 1997.
6. Велика історія України: У 2-х т. – К., 1993.
7. Верига В. Нариси з історії України (кінець XVIII – початок XX ст.). – Львів, 1996.
8. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.
9. Винокур О., Трубочанінов С. Давня і середньовічна історія України. – К., 1996.
10. Володарі гетьманської булави. Історичні портрети. – К., 1994.
11. Гетьмани України. – К., 1991.
12. Грабовський С., Ставроян С., Шкляр Л. Нарис з історії українського державотворення. – К., 1995.
13. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – XX ст. – К., 1996.
14. Грушевський М. Ілюстрована історія України. – К., 1990.
15. Грушевський М. Історія України-Русі: В 11 т., 12 кн. – К., 1991-1998.
16. Давня історія України: У 2 кн. – К., 1994, 1995.
17. Довідник з історії України в трьох томах. – К., 1993-1995.
18. Дорошенко Д. Нарис історії України: У 2 т. – К., 1992.
19. Етнонаціональний розвиток України: терміни, визначення, персоналії. – К., 1993.
20. Єфименко О. Історія України та її народу. – К., 1994.
21. Жуковський А., Субтельний О. Нарис історії України. – Львів, 1993.

22. Історія господарства: Україна і світ / За ред. Лановика Б.Д. – К., 1995.
23. Історія України / За ред. Смолія В.А.. – К., 1997.
24. Історія України. Курс лекцій: У 2 кн. – К., 1991, 1992.
25. Історія України / Керівник авт. колект. Зайцев Ю. – Львів, 1996.
26. Історія України / За ред Лановика Б.Д. – К., 2000.
27. Історія України. Документи. Матеріали / Уклад. комент. Короля В. – К., 2001.
28. Історія України. Нове бачення: В 2 т. – К., 1995-1996.
29. Історія України в особах. IX – XVIII ст. – К., 1993.
30. Історія України в особах. XIX – XX ст. – К., 1995.
31. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців. – К., 1991..
32. Коваль М., Кульчицький С.В., Курносів Ю.О. Історія України. – К., 1992.
33. Король В. Історія України. – К., 1995.
34. Котляр М., Кульчицький С. Шляхами віків: довідник з історії України. – К., 1996.
35. Котляр М., Смолій В. Історія в життєписах. – К., 1994.
36. Крип'якевич І. Історія України. – Львів, 1992.
37. Малий словник історії України. – К., 1997.
38. Малик Я., Вол. Б., Чуприна В. Історія української державності. – Львів, 1995.
39. Мирончук В., Ігешкін С. Історія України. – К., 2001.
40. Мороз В. Історія України. – Тернопіль, 1992.
41. Нагаєвський І. Історія української держави XX ст. – К., 1994.
42. Нариси з історії українського національного руху. – К., 1994.
43. Нариси з історії України: новий погляд з найдавніших часів до кінця XVIII ст. – К., 1996. – Ч. 1.
44. Національні відносини в Україні у XX ст. Збірник документів і матеріалів. – К., 1994.
45. Підкова І., Шуст Р. Довідник з історії України. Ч. 1-2. – Львів, 1994.
46. Полонська-Василенко Н. Історія України: У 2 т. – К., 1995.
47. Рибалка І. Історія України: У 2 ч. – Харків, 1995, 1997.
48. Слюсаренко А., Томенко М. Історія української Конституції. – К., 1993.
49. Смолій В., Гуржій О. Як і коли почала формуватися українська нація. – К., 1991.
50. Субтельний О. Україна: історія. – К., 1993.
51. Терещенко Ю., Курило В. Історія України. – К., 1995.
52. Турченко Ф. Новітня історія України. – К., 1995.
53. Україна: друга половина XX століття. Нарис історії. – К., 1997.
54. Українська державність у XX ст. Історико-політологічний аналіз. – К., 1996.
55. Українська народність: Нариси соціально-економічної та етнополітичної історії. – К., 1990.
56. Українське державотворення. Невитребуваний потенціал. Словник-довідник. – К., 1997.
57. Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І.Т. Археологія та стародавня історія України. – К., 1992.
58. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності: Курс лекцій. – К., 1999.
59. Яковенко Н. Нариси історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. – К., 1997.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

“Історія української культури”

1. Українська національна культура як самобутній соціокультурний феномен, її характерні риси та ознаки.
2. Джерельна база та методологічні засади вивчення історії української культури.
3. Періодизація історії української культури.
4. Історичні та духовні складники української культурної самобутності.

5. Поняття “національної ментальності”, “ідентичності”, “державності”.
6. Джерела формування української культури.
7. Первісна (архаїчна культура та її основні риси). Трипільська культура IV-III тис. до н.е.
8. Кімерійсько-скіфсько-сарматський культурний симбіоз як автохтонне джерело української культури.
9. Антична епоха в українському контексті.
10. Зарубинецька та Черняхівська культура східнослов'янських племен дохристиянської Русі.
11. Культура та дохристиянські вірування давніх слов'ян. Пантеон слов'янських богів як світоглядна модель язичницьких релігійних вірувань.
12. Запровадження християнства у Київській Русі, його вплив на духовну культуру.
13. Київська Русь як соціокультурна система.
14. Розвиток писемності, освіти та літератури в добу Київської Русі.
15. Іларіон Київський “Слово про Закон, Благодать та істину”: зміст, значення та основні проблеми твору.
16. Візантійський канон та його інтерпретація у мистецтві Київської Русі.
17. Архітектура Київської Русі.
18. Образотворче мистецтво та іконопис Київської Русі.
19. Галицько-Волинська Русь як культурна спадкоємниця Київської Русі.
20. Етнокультурні процеси в Україні XIV-XV ст. на шляху формування українського етносу.
21. Відгуки ідей Ренесансу і гуманізму в Україні. “Олельковецький ренесанс” 40-70-х років XV ст.
22. Поширення ідей раннього гуманізму в Україні (Юрій Дрогобич, Павло Русин, Станіслав Оріховський).
23. Історичні та суспільно-політичні передумови розвитку української культури (XVI-перша половина XVII ст.).
24. Розвиток гуманістичних та реформаційних ідей в українській культурі XV-XVI ст.
25. Зміст та основні проблеми праці Станіслава Оріховського “Напущення польському королеві Сігізмунду Августу”.
26. Діяльність І.Вишенського на ниві полемічної літератури.
27. Скульптура і живопис України XVI ст.
28. Розвиток книгодрукування в Україні XVI ст.
29. Поняття та специфічні риси Відродження в Україні.
30. Українці в освітніх центрах Західної та центральної Європи. (Ю.Дрогобич, П.Русин та ін.).
31. Діяльність Острозького культурно-освітнього осередку.
32. Культурно-просвітницька діяльність братських шкіл.
33. Полемічна література України XVI – перша половина XVII ст.
34. Книгодрукування в Україні XVI ст.
35. Культура Запорізької Січі та її самобутні риси.
36. Музична культура і театральне мистецтво України епохи Ренесансу.
37. Львівський архітектурний Ренесанс.
38. Українське бароко в літературі, архітектурі та образотворчому мистецтві.
39. Музична культура і театральне мистецтво другої половини XVII-XVIII ст.
40. Діяльність Ф.Прокоповича.
41. Значення творчості Г.Сковороди для розвитку української культури.
42. Своєрідність та особливості українського Просвітництва.
43. Класицизм в архітектурі та живописі українського Просвітництва.
44. Суспільно-політичні передумови розвитку української культури наприкінці XVIII – початку XX ст.
45. Генезис та періодизація національно-культурного відродження в Україні наприкінці XVIII – початку XX ст.
46. Дворянський період національно-культурного відродження, його особливості.

47. Аналіз праці “Історія Русів”. Зародження національної ідеї.
48. Народницький період національно-культурного відродження, його характерні риси та ознаки.
49. Суспільно-політична діяльність “Кирило-Мефодіївського братства”.
50. Просвітницька діяльність громадських організацій в Україні.
51. Модерністський період національно-культурного відродження, його характерні риси та ознаки.
52. Ю.Бачинський та М.Міхновський – виразники української національної ідеї.
53. Національно-культурне відродження у Галичині.
54. Культурно-просвітницька діяльність “Руської Трійці”.
55. Романтизм та його розвиток в Україні (П.Куліш, М.Драгоманов, Т.Шевченка).
56. Літературна та громадсько-політична діяльність Т.Г.Шевченка.
57. М.Костомаров “Закон Божий”. Книга буття українського народу” – програмний документ “Кирило-Мефодіївського товариства”.
58. Розвиток науки і освіти в Україні ХІХ ст.
59. Львівський університет та його значення для української культури ХІХ ст.
60. Харківський університет, його внесок у розвиток науки, української філософії.
61. Розвиток науки та філософської думки у Київському університеті св. Володимира.
62. Архітектура України ХІХ ст.
63. Розвиток музичної культури і театрального мистецтва в Україні ХІХ ст.
64. Здобутки української культури у період її національно-культурного відродження (1917-1933 рр.).
65. “Розстріляне відродження” 20-30-х років ХХ ст. та його трагічні наслідки для української культури
66. Суспільно-політична та культурно-просвітницька діяльність “шістдесятників”.
67. Діяльність діячів української культури в еміграції.
68. Музична культура і театральне мистецтво України ХХ ст.
69. Національно-культурне відродження в Україні у середині 80-х – на початку 90-х років ХХ ст.
70. Культура України в умовах нової соціальної реальності.
71. Особливості соціокультурних процесів у незалежній Україні.
72. Головні чинники, тенденції та риси сучасної української культури.
73. Художня культура та її особливості.
74. Феномен масової культури.
75. Нова модерністська генерація в українській літературі.
76. Розвиток сучасних національних музичних традицій.
77. Традиції та новації в сучасному українському театральному та кіномистецтві.
78. Розвиток освіти і наукових знань в Україні наприкінці ХХ – початку ХХІ ст.
79. Мова та релігійність як елементи української культури.
80. Художньо-мистецькі стилі в українській культурі.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Українська та зарубіжна культура. Навч. пос. за ред. М.М. Заковича та ін. – К., 2000.
2. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Навч. пос. за ред. А. Яртися та В. Мельника. – Львів, 2005.
3. Семчишин Мирослав. Тисяча років української культури. – К., 1993.
4. Історія української та зарубіжної культури. Навч. пос. за ред. С.М. Клапчука та В.Ф. Остафійчука. – К., 2000.

5. Шейко В.М., Л.Г. Тишевська. Історія української художньої культури. – Харків, 1999.
6. Попович М. Нарис історії культури України: Навчальний посібник. - К., 2001.
Додаткова:
 1. Авторханов А. Империя Кремля. Советский тип колониализма. — Вільнюс: ИМОИ, 1990. — 240 с.
 2. Антонович В. Про козацькі часи на Україні. — К., 1991. — 212с.
 3. Антонович В.Б. Три національні типи народні / В кн.: Антонович В.Б. Моя сповідь. Вибрані історичні та публіцистичні твори. — К.: Либідь, 1995. — С. 90-101.
 4. Антонович Дм. Українська культура. К., 1993.
 5. Артюх Л.Ф. Українська народна кулінарія. — К., 1977.
 6. Асеев Ю.С. Архитектура древнего Киева. — К., 1982.
 7. Асеев Ю.С. Джерела мистецтва Київської Русі. — К., 1980.
 8. Багалій Дм. Український мандрований філософ Григорій Сковорода. — К.: Орія, 1992. — 472с.
 9. Балибар Э., Валлерстайн И. Раса, Нація, Класс. Двусмысленные идентичности. М., Логос-Альтера, Ессе Ното, 2003. — 272 с.
 10. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура Средневековья и Ренессанса. — М.: «Художественная литература», 1990. — 543 с.
 11. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII століть. — К., 1981.
 12. Бочковський О. Вступ до націології. — Мюнхен: УТГІ, 1991-1992. — 338с.
 13. Валлерстайн И. Национальное и универсальное: возможна ли всемирная культура? // Валлерстайн И. Анализ мировых систем и ситуация в современном мире. — Спб.: «Университетская книга», 2001. — С. 131-149.
 14. Вілсон Е. Українці: несподівана нація / Пер. з англ. — К.: «К.І.С.», 2004. — 552с.
 15. Возняк М. Як пробудилося українське народне життя в Галичині за Австрії. — Львів, 1924.
 16. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Т. 1. — К.: Оберіг, 1991. — 456с.
 17. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис. Т. 2. — К.: Оберіг, 1991. — 448с.
 18. Гердер Й.Г. Идеи к философии истории человечества. — М.: Наука, 1977. — 704с.
 19. Гнатенко П.І. Український національний характер. — К.: ДОК-К, 1997. — 116с.
 20. Гнатюк О. Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність. — К.: Критика, 2005. — 528с.
 21. Гоголь Н. Взгляд на составление Малороссии // Собрание сочинений в 4-х тт. Том 4. — М., 1968.
 22. Горбаченко Т.Г. Вплив християнства на становлення писемної культури Русі-України: релігієзнавчо-філософський аспект. — К.: Видавничий дім «Академія», 2001. — 272с.
 23. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історії). — Філософські нариси. — К.: Центр практичної філософії, 2001. — 236с.
 24. Грабович Гр. Шевченко як міфотворець. Семантика символів у творчості поета. — К.: Радянський письменник, 1991. — 212с.

25. Грицак О. Історіософія та історіографія Михайла Грушевського. — К.: Кембридж, 1991. — 80 с.
26. Грицак Я. Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота (1856—1886). — К.: Критика, 2006. — 632с.
27. Грицак Я. Страсті по націоналізму. Історичні есеї. — К.: Критика, 2004. — 344с.
28. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. — К.: Либідь, 1991. — 400с.
29. Грушевський М. Дитина у звичаях і віруваннях українського народу. — К.: Либідь, 2006. — 256с.
30. Гудков Д.Б. Теория и практика межкультурной коммуникации. — М., ИДТК «Гнозис», 2003. — 288 с.
31. Гумилев Л.Н. Этногенез и биосфера Земли. — Л.: Географиздат, 1990.
32. Гуревич А.Я. Категории средневековой культуры. — М., Искусство, 1972. — 368 с.
33. Данилевский Н.Я. Россия и Европа. — М.: «Книга», 1991. — 574 с.
34. Дашкевич Я. Національна самосвідомість українців на зламі XVI-XVII ст. // Сучасність, 1992, №3 — С.65-74.
35. Демкович-Добрянський М. Україна і Росія. — Львів-Краків-Париж: «Просвіта», 1993. — 206 с.
36. Діброва В. Проблема збереження національної тотожності за умов тоталітаризму. Досвід української літератури // Слово і час, 1991, №3. — С.15-23
37. Донцов Дм. Дух нашої давнини. — Дрогобич: Відродження, 1991. — 342с.
38. Донцов Дм. Націоналізм. — К., 2006. — 236с.
39. Драгоманов М.П. Пропаший час. Українці під Московським царством (1654-1876) / В кн.: Драгоманов М.П. Вибране. — К.: Либідь, 1991. — с.559-574.
40. Енциклопедія постмодернізму. — К.: Основи, 2002.
41. Жолтовський П.М. Монументальний живопис на Україні XVI-XVIII ст. — К., 1983.
42. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в XVI-XVIII ст.. — К., 1983.
43. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій. — К.: Факт, 2007. — 640с.
44. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст. — К.: Наукова думка, 1992. — 118с.
45. Забужко О.С. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. — К.: Факт, 2001. — 160с.
46. Залізняк Л.Л. Від склавинів до української нації. — К., 1997.
47. Залізняк Л.Л. Походження українців: між наукою та ідеологією. — К., 2008.
48. Записки о Южной Руси. Издал П. Кулиш (репринтне видання 1856 р.) — К.: Дніпро, 1994. — 719с.
49. Історія релігії в Україні. Навчальний посібник. — К., 1999.
50. Історія Русів. — К.: Дзвін, 1991. — 308с.
51. Історія української культури. Т.1-4. — К.: Наукова думка, 2001-2006.
52. Історія філософії України. Хрестоматія: Навч. посібник. — К.: Либідь, 1993. — 560с.
53. Киево-Печерский Патерик, или сказания о житии и подвигах Святых Угодников Киево-Печерской Лавры. — К.: Лыбидь, 1991. — 256с.
54. Кінан Е. Російські міфи про київську спадщину // Кінан Е. Російські історичні міфи. — К.: Критика, 2001. — 16-41

55. Климов В., Колодний А., Жуковський А. та ін.. Феномен Петра Могили (Біографія. Діяльність. Позиція). — К.: Дніпро, 1996. — 270с.
56. Когут З. Коріння ідентичності. Студії з ранньомодерної та модерної історії України. — К.: Критика, 2004. — 352с.
57. Колодний А., Филипович Л. Релігія в контексті духовного відродження України // Українське релігієзнавство. — 1996. — С.4-14
58. Кониський О. Тарас Шевченко-Грушівський: Хроніка його життя. — К.: Дніпро, 1991. — 702с.
59. Корнієнко Н. Українська та російська ментальність: проекція в сучасне // Слово і час. 1991, №7. — С.3-9
60. Костенко Л.В. Маруся Чурай. Історичний роман у віршах. — К.: Веселка, 1990. — 159с.
61. Костомаров Н.И. Две русские народности. — К., 1991. — 72с.
62. Костомаров Н.И. Черты народной южнорусской истории / В кн.: Костомаров Н.И. Исторические произведения. Автобиография. — К.: Лыбидь, 1990. — с.8-107.
63. Котляревський І. Енеїда. — К.: Радянська школа, 1989. — 286с.
64. Крисаченко В.С., Мостяєв О.І. Україна: природа і люди. — К.: НІСД, 2002. — 623с.
65. Кубіліус О.А. Релігійний фактор в українсько-російських відносинах // Україна-Росія: концептуальні основи гуманітарних відносин. — К.: Стило, 2001.
66. Куліш П. Хутірська філософія і віддалена від світу поезія // Хроніка 2000. Наш край, 1992-1994, вип. 2-6(8).
67. Лаку-Лабарт Ф., Нанси Ж.-Л. Нацистский миф. — Спб.: «Владимир Даль», 2002. — 79 с.
68. Леви-Стросс К. Структурная антропология. М.: ЭКСПЦ-Пресс, 2001. — 512 с.
69. Леш С. Соціологія постмодернізму. — Львів: «Кальварія», 2003. — 344 с.
70. Липа Ю.І. Призначення України. — Львів: Просвіта, 1992. — 270с.
71. Липинський В. Листи до братів-хліборобів про ідею і організацію українського монархізму.: Писання 1919-1920 рр. // Українська суспільно-політична думка в ХХ ст.: Документи і матеріали. — Мюнхен: Сучасність, 1993, т.1.
72. Лисяк-Рудницький І. Інтелектуальні початки нової України / В кн.: Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. Т.1. — К.: Основи, 1994. — с.173-192.
73. Лисяк-Рудницький І. Радянська Україна з історичної перспективи / В кн.: Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. Т.2. — К.: Основи, 1994. — с.457-469.
74. Лисяк-Рудницький І. Роля України в новітній історії / В кн.: Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. Т.1. — К.: Основи, 1994. — с.145-172.
75. Лихачев Д.С., «Слово о полку Игореве»: (Историко-литературный очерк) // Слово о полку Игореве / АН СССР; Под ред. В. П. Адриановой-Перетц. — М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1950. — С. 229—290.
76. Лихачев Д.С., Панченко А.М., Поньрко Н.В. Смех в Древней Руси. — Л., 1984.
77. Маланюк Є. Книга спостережень. — К.: Атіка, 1995. — 236с.
78. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. — К.: Обереги, 1992. — 80с.
79. Маринович М. Українська ідея і християнство, або Коли гарцюють кольорові коні Апокаліпсису. — К.: Дух і Літера, 2003. — 544с.
80. Мир России — Евразия: Антологія. — М., «Высшая школа», 1995. — 389 с.
81. Міхновський М. Самостійна Україна. — К.: Діокор, 2002. — 80с.
82. Наливайко Дм. Козацька християнська республіка. — К.: Основи, 1992. — 495с.

83. Нариси української популярної культури. — К.: УЦКД, 1998. — 760с.
84. Недавня О.В. Греко-католицизм в контексті духовного самовизначення українців між християнським Сходом і Заходом. — К., Гнозис, 2000. — 218 с.
85. Ніколаєва Т. Історія українського костюму. — К.: Либідь, 1996. — 174 с.
86. Новітні міфи та фальшивки про походження українців. — К.: Темпора, 2008. — 136с.
87. Огієнко І. Українська культура. — К.: Абрис, 1991. — 272с.
88. Онищенко О. Міфотворчість і художня спадщина О.Довженко // Етика, естетика і теорія культури. — вип.. 37. — К., 1992. — С.85-92
89. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. — К.: Либідь, 1999.
90. Павличко С. Фемінізм. — К.: Основи, 2002.
91. Паращевін М.А. Інтегративна роль релігії. Історико-соціологічний нарис. — К.: Інститут соціології НАН України, 2004. — 151 с.
92. Пачовський В. Конструктивні ідеї державності та космічна місія української нації // Хроніка 2000. Наш край, вип. 5(7). — с. 184-198.
93. Петров В. Разговор Великороссии с Малороссией // Киевская старина, 1882, №2. — с. 313-365.
94. Плачинда С.П. Неопалима купина: історичні повісті. К.: «Грайлик», 1993. — 280 с.
95. Попович М. Національна культура і культура нації. — К.: «Знання», 1991. — 64 с.
96. Попович М.В. Микола Гоголь. — К., 1985.
97. Попович М.В. Нарис історії культури України. — К.: АртЕл, 1998. — 728 с.
98. Пыпин А.Н. История русской этнографии в 3 тт. Том 3. Этнография малорусская. — Спб., 1891. — 488с.
99. Ребет Л. Формування української нації. — Мюнхен, 1951.
100. Річинський П. Проблеми релігійної свідомості українців. — Київ-Тернопіль: «Медакадемія», 2002. — 430 с.
101. Розумний М.М. Українська ідея на тлі цивілізації. — К.: Либідь, 2000. — 288с.
102. Рязанова Л.С. «Нью-эйдж» — религиозное сознание в ситуации постмодерна // Соціальні виміри суспільства: зб. Наук. Праць. Вип..5 — К., Інститут соціології НАН України, 2002. — С.422-437.
103. Рязанова Л.С. Релігійне відродження в Україні: соціокультурний контекст. — К.: Інститут соціології НАН України, 2004. — 204 с.
104. Саган О.Н. Національні прояви православ'я: український аспект. — К.: Світ знань, 2001. — 256с.
105. Салтовський О.І. Концепції української державності в історії вітчизняної політичної думки. — К.: ПАРАПАН, 2002. — 396с.
106. Скуратівський В. Із спостережень над поетикою Сергія Параджанова // Кіноколо, 09.01.2003.
107. Скуратівський В. Берегиня. — К.: Радянський письменник, 1988. — 278с.
108. Сміт Е. Національна ідентичність. — К.: Основи, 1994. — 224с.
109. Сорокин П. Человек. Цивилизация. Общество. М., Изд-во полит.л-ры, 1992. — 543 с.
110. Субтельний О. Україна історія. — К.: Либідь, 1991. — 512с.
111. Теорія та історія світової і вітчизняної культури/ Бичко А.К. та ін. — К.: Либідь, 1992. — 392с.

112. Теорія та практика формування української національної ідеї. — К.: «Фоліант», 2008. — 300 с.
113. Тойнби А. Постигание истории. Сборник. М., Прогресс, 1991. — 736 с.
114. Трошинський В.П., Шевченко А.А. Українці в світі. — К.: Альтернативи, 1999. — 352с.
115. Трубецкой Н.С. К украинской проблеме // Трубецкой Н.С. История. Культура. Язык. — М., «Прогресс-Универс», 1995. — С.362-380.
116. Українська душа. — К.: Фенікс, 1992. — 128с.
117. Українські поети-романтики 20-40 рр. XIX ст. — К., 1968.
118. Ушкалов Л. Григорій Сковорода і антична культура. — Харків: ТОВ «Знання», 1997. — 180с.
119. Хантингтон С. Столкновение цивилизаций. — М., ООО «Изд-во АСТ», 2003. — 603 с.
120. Хвильовий М. Україна чи Малоросія?: Памфлети. — К.: Смолоскип, 1993. — 290с.
121. Чижевський Дм. Нариси з історії філософії на Україні. — К.: Орій, 1992. — 230с.
122. Шевченко А.К. Трансформация религии и религиозного сознания в эпоху постмодерна // XXI век: мир между прошлым и будущим. Культура как системообразующий фактор международной инациональной безопасности. — К., «Стилос», 2004. — С.186-272
123. Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом. Нариси з історії культури до початку XVIII століття. — Львів, 2001. — 250с.
124. Шилов Ю.А. — Прародина ариев. — К.: «Синто», 1995.
125. Шлемкевич М. Загублена українська людина. — К.: Фенікс, 1992. — 158с.
126. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологии мировой истории. Т.1 Гештальт и действительность. — М.: Мысль, 1993. — 635 с.
127. Юрій М.Т. Етногенез та менталітет українського народу. — К.: Таксон, 1997. — 237с.
128. Яворницький Д.І. Історія запорозьких козаків. — Т.1-3 — К., 1990-1991.
129. Яковенко Н. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI-XVII ст. — К.: Критика, 2002. — 416с.
130. Яковенко Н.М. Українська шляхта. — К., 1993.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.